

a je vrátiti, pak-li je nemíní schváliti. Prodátel jest naproti tomu zavázán neschválené zboží převzítí a již zaplacenou kupní cenu vrátiti, při čemž jest lhůstojno, v jakém stavu jest vrácené zboží. Z toho vyplývá, že zdráhání se žalovaného jest bezdůvodným. Žalovaný může ovšem uplatňovati nárok na náhradu škody pro poškození zboží a to buď zvláštní žalobou anebo námitkou, čehož však neučinil.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Jde o koupi na zkoušku ve smyslu čl. 339 obch. zák., která se — vzejdou-li pochybnosti — jak dle čl. 339 obch. zák., tak i dle novelisovaného § 1080 obč. zák. pokládá za koupi pod výminkou odkládací. To však nevyklučuje, že se v tom kterém případě koupě na zkoušku podle vůle stran děje pod výminkou rozvazovací, takže kupitel nabývá vlastnictví koupené věci s právem, vrátiti věc prodáteli a žádati vrácení kupní ceny (podobně jako při zpětném prodeji po rozumu § 1071 obč. zák.). V takovémto případě vede výklad vůle stran k témuž výsledku, jenž plynul z původního ustanovení § 1081 obč. zák., které — jak z motivů patrno — bylo zrušeno jen proto, poněvadž novým doslovem § 1080 obč. zák. mělo obecné právo býti přizpůsobeno pružnějším pravidlům práva obchodního. Že srovnalá vůle a úmysl stran nesou se k tomu, by kupitel nabyt ihned vlastnictví, lze pak dle povahy věci důvodně předpokládati v tom případě, když kupní cena se zaplatí hned — před smluvenou snad lhůtou zkušební. Neboť tím dávají strany na jevo, že kupitel jest oprávněn nakládati s věcí jako se svou a prodátel se vzdává dispozice s ní. V tomto případě jest nesporno, že bylo zboží žalobkyni posláno na dobírku — a to za jejího souhlasu — a že žalobkyně vyplatila dobírku. Z toho plyne vzhledem k tomu, co uvedeno, že šlo o koupi resolutivně podmíněnou, že se žalobkyně stala vlastnící zaslaných krajek tím, že byly odevzdány dráze k dopravě (čl. 342, 324 obch. zák., § 429 obč. zák.) a že nebezpečí od tohoto okamžiku stihalo žalobkyni jako kupitelku. Jest zjištěno, že krajky byly žalovaným odeslány ve stavu bezvadném, že mu však zbytek zboží byl nabízen ve stavu poškozeném. Zda poškození stalo se za dopravy neb u žalobkyně, jest dle toho, co výše vyloženo, lhůstojno, neboť v tom i onom případě jde poškození na vrub žalobkyně. Že pak žalovaný povinen jest vzítí zpět jen nepoškozené zboží a jen za nepoškozené zboží vrátiti kupní cenu, plyne ze všeobecných zásad právních. Nemůže-li tedy — jak zjištěno — žalobkyně vrátiti krajky ve stavu bezvadném, není žalovaný povinen vzítí krajky zpět a vrátiti jí kupní cenu.

Čís. 1508.

Náhradní nárok zaměstnance proti podnikateli, jenž přihlásil ho u dělnické úrazové pojišťovny nižším než skutečným výdělkem, podle čehož pak vyměřen zaměstnanci též nižší úrazový důchod, nelze posuzovati podle § 45 zák. o úr. poj. děln., nýbrž dle povšechných zásad o nároku na náhradu škody.

(Rozh. ze dne 21. února 1922, Rv I 975/21.)

Žalobce byl zaměstnán v podniku žalovaného a utrpěl v něm úraz. Žalobou, v níž tvrdil, že ho žalovaný přihlásil u úrazové pojišťovny nižším výdělkem nežli skutečně pobíral, následkem čehož byl prý mu vyměřen i úrazový důchod nižším penízem, nežli jehož by se mu bylo dostalo při řádném přihlášení — domáhal se na žalovaném, by mu nahradil rozdíl důchodu skutečně mu vypláčeného a toho, na nějž měl nárok. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolatel uplatňuje nesprávné právní posouzení věci prvním soudem v tom směru, že žalovaný, přiznav naturální požitky žalobcovy místo 4 K 50 h denně pouze 1 K 14 h, porušil předpis zákona o úrazovém pojištění ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 z r. 1888 a tím způsobil žalobci škodu, ježto se mu dostalo menšího důchodu, nežli na který měl ve skutečnosti nárok. Míňní odvolatelovu nelze přisvědčiti. Dle § 6 cit. zák. jest pro vyměření důchodu rozhodným pracovní výdělek; dle § 8 jsou mzdou (služným) i naturální požitky, jež dlužno vypočísti dle místních průměrných cen. Není věci zaměstnavatele, by průměrné ceny naturálních požitků přiznával, nýbrž dle § 31 má pracovní výdělek stanoviti politická správa; zaměstnavatel má dle § 35 zák. o úr. poj. pojišťovně sděliti o mzdě zaměstnancově pouze takové údaje, jež jsou nezbytny ku vypočtení pracovního výdělku dle § 6 a k stanovení jeho politickým úřadem dle § 31. Ve svém výkazu učinil žalovaný této povinnosti zadost, udav, že žalobce má týdenní mzdu 20 K a kromě toho stravu a nocleh v ceně 8 K týdně. Bylo pak na žalobci, by, když politická správa neurčila pracovní výdělek pokud se týče hodnotu naturálních požitků dle § 31 zák. vyšším, nežli udaným penízem, napadl nález úrazové pojišťovny dělnické žalobou na rozhodčí soud. Schází tudíž zavinění žalovaného, jež by žalobce dle § 1295 obč. zák. opravňovalo požadovati od žalovaného náhradu škody. Podotknuto budiž, že dle § 46 zák. o úr. poj. děln. pojištěnec může proti podnikateli pouze tehdy uplatňovati náhradní nárok, přivodil-li podnikatel úraz úmyslně, což však není nikterak tvrzeno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., není odůvodněno. Dovolatel má ovšem pravdu v tom, že při rozřešení tohoto sporu nelze přihlížeti k ustanovením §§ 45 a násl. zákona o úrazovém pojištění dělníků, jak nesprávně má za to odvolací soud, jelikož tyto §§ jednají dle svého obsahu a společného nadpisu »Ručení podnikatelů a třetích osob za úrazy« pouze o tomto ručení, kdežto tu jde o nárok na náhradu škody pro nesprávné údaje podnikatelovy o výši mezd. Avšak tento nesprávný názor nepadá na váhu, jelikož ostatní důvody druhé stelice stačí k vyvrácení odvolání. Dovolací soud připojuje se k nim a podotýká vzhledem na vývody dovolání, že dle spisů úrazové pojišťovny výše mzdy žalobcovy byla i úředně vyšetřena a sice na základě výkazu mezd, ve kterém podnikatel dle § 2 ministerského nařízení ze dne 10. května 1909, čís. 75 ř. zák., nemusí číselně oceniti naturální požitky, nýbrž stačí, byl-li označen jejich druh a množství. Uváží-li se dále, že žalobce souhlasil nejen s oceněním svých naturálních požitků žalovaným, nýbrž i s jejich výší úředně

zjištěnou a si nestěžoval do rozhodnutí úrazové pojišťovny, nutno považovati žalobní nárok za zcela neodůvodněný.

Čís. 1509.

Zbavení svéprávnosti (cís. nařízení ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák.).

Vyšlo-li za řízení o odporu na jevo, že ten, kdo byl zbaven svéprávnosti, stal se cizozemcem, jest, zdržuje-li se i na dále trvale v tuzemsku, postupovati dle třetího, v opačném případě pak dle prvního odstavce § 13 nařízení.

(Rozh. ze dne 21. února 1922, R II 28/22.)

Usnesením ze dne 13. července 1921 prohlásil soud první stolice Josefínu S-ovou částečně zbavenou svéprávnosti pro slabomyslnost. Odporový soud nevyhověl odporu Josefíny S-ové. Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odporovému soudu, by o odporu Josefíny S-ové, nyní L-ové rozhodl teprve po uplynutí lhůty v § 13 odstavec čtvrtý nařízení ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. o zbavení svéprávnosti, po případě by postupoval dle prvního odstavce tohoto ř. zák.

Důvody:

Za řízení, zahájeného o odporu stěžovatelky, vyšlo na jevo, že se provdala dne 3. listopadu 1921 za německého státního příslušníka Jana L-a. K této okolnosti měla přihlédnouti druhá stolice již dle § 29 j. n. a dále proto, že účelem řízení o odporu není pouhé přezkoumání usnesení prvního soudce na základě materiálu, který tento měl po ruce, nýbrž po případě vydání nového rozhodnutí na základě doplněného řízení a nového jednání se stranami. Dle § 32 obč. zák. nutno považovati stěžovatelku za cizozemku ve smyslu § 13 nařízení o zbavení svéprávnosti a proto měla druhá stolice za předpokladu, že se stěžovatelka i po sňatku trvale zdržuje v tuzemsku, postupovati dle třetího a v opačném případě dle prvního odstavce tohoto ř. zák. O odporu nelze tedy dle čtvrtého odstavce tohoto místa zákonného rozhodovati před uplynutím lhůty zde stanovené.

Čís. 1510.

Na dodávku líhu, přiděleného čs. komisí líhovou (§ 25 nař. ze dne 7. května 1920, čís. 355 sb. z. a n.), nelze žalovati podnikatele, jenž měl z příkazu komise líh dodati.

(Rozh. ze dne 21. února 1922, Rv II 367/21.)

Žalobce domáhal se na žalovaném dodávky čistého líhu, ježž mu přikázala českoslov. líhová komise k dodání žalovanou firmou. Proti žalobě vznesl žalovaný námitku nepřipustnosti pořadu práva, již soud první stolice zamítl a o žalobě věcně rozhodl. V čem směru uvedl v důvodech: Jde tu o dodání 100 litrů čistého líhu a žalobce tvrdí v žalobě, že tohoto líhu žalovaná firma mu nedodala, ač byl řádně čsl. líhovou ko-